

CWPharma

Suomen kohdetutkimusten tulokset
– ympäristöpitoisuudet

Ville Junttila / SYKE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

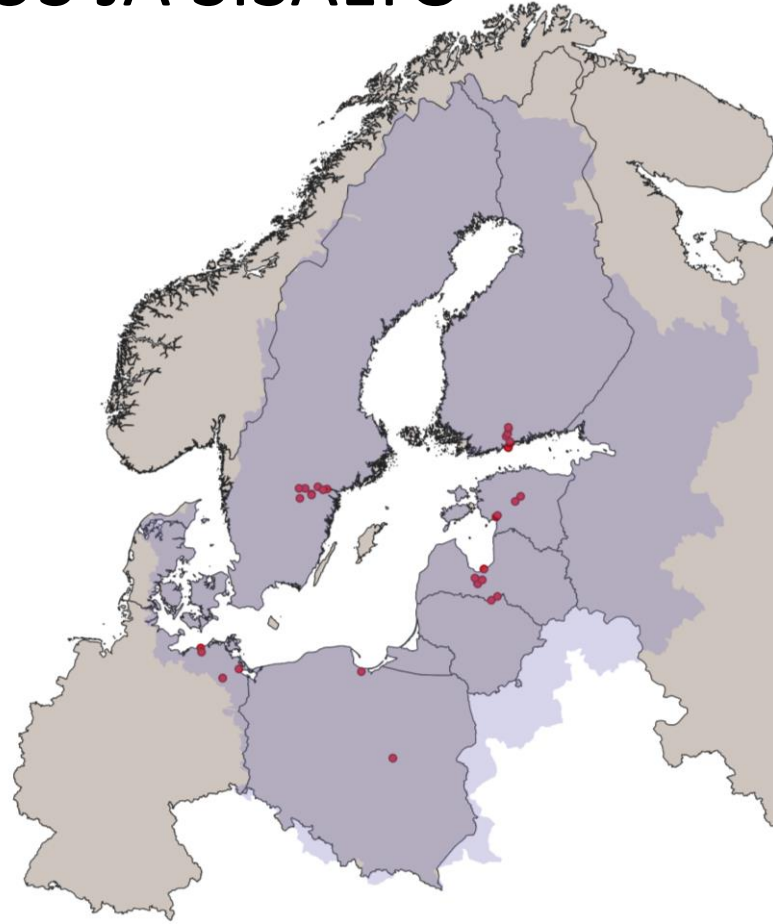
TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA SISÄLTÖ

- Mitattiin pintavesien lääkeainepitoisuuksia
  - Jokivedestä ja jokisuualueelta **63** ainetta
  - Merivedestä **54** ainetta
- Tuotetaan tietoa lääkeaineiden esiintymisestä pintavesissä
  - Mahdollisten ympäristöriskien tunnistaminen
  - Itämeren lääkeainekuormituksen mallinnuksen aineistona

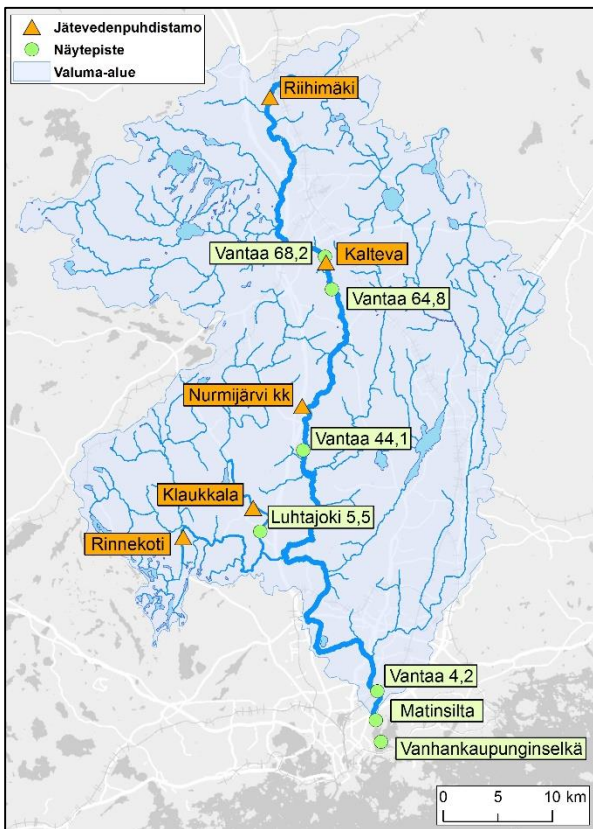

TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA SISÄLTÖ

- Yhteensä 226 näytettä
  - Suomi
  - Latvia
  - Puola
  - Ruotsi
  - Saksa
  - Viro
- 27 sisävesinäytepistettä
- 12 rannikkonäytepistettä

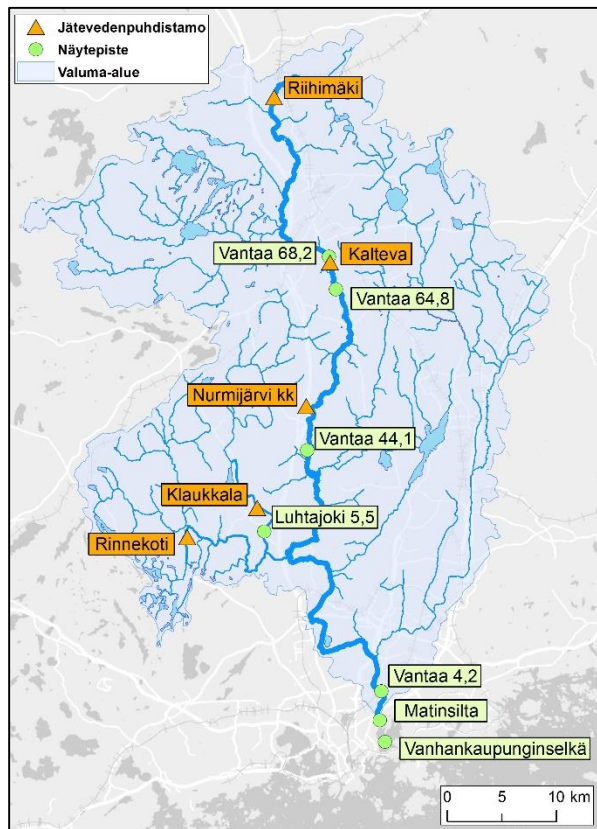
SUOMEN TUTKIMUSALUE - VANTAANJOKI

- Yksi Suomen tiheimmin asutuista alueista
  - 1700 km² ja 440 000 asukasta
- Suuri osa jätevesistä Viikinmäen puhdistamolle
  - Puhdistettu jätevesi edelleen Helsingin edustalle
- Vantaanjokeen puhdistettuja jätevesiä Riihimäen, Kaltevan, Nurmijärven kk:n, Klaukkalan ja Rinnekotisäätion puhdistamoilta

SUOMEN TUTKIMUSALUE - VANTAANJOKI

4 pistettä Vantaanjoessa

1 piste Luhtamäenjoessa

1 piste jokisuulla

1 piste Vanhankaupunginselällä

SUOMEN TUTKIMUSALUE - KATAJALUOTO

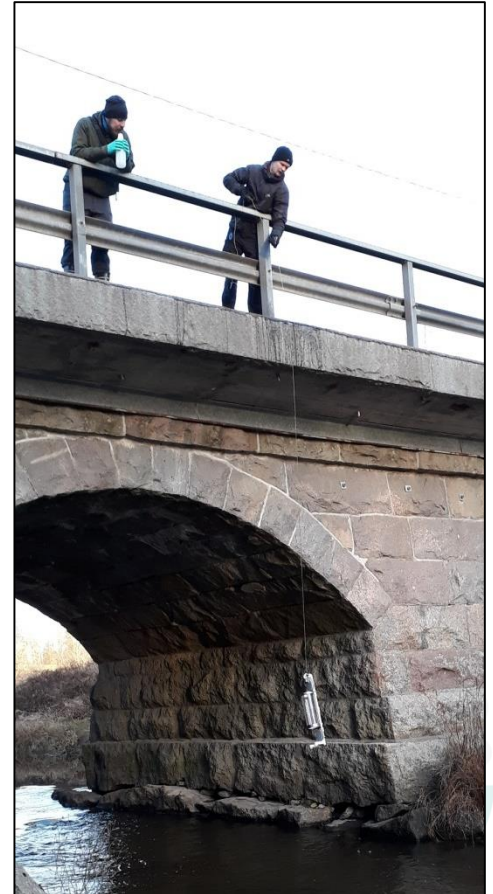

- Viikinmäen puhdistamon purkupuutki
- Katajaluoto
  - 1,7 km etäisyys purkupuutkeen

NÄYTTEENOTTO

- Näytteenotto Limnos-noutimella n. 1 m syvyydestä keskivirtaamasta
- Jokivesi
  - Vantaanjoki jouluku 17, kesä 18 ja marras 18
  - Vantaanjoen suu maalisku 18, kesä 18 ja marras 18
  - Luhtajoki marras 18
- Vanhankaupunginselkä
  - Maalis 18 ja kesä 18

NÄYTTEENOTTO

- Katajaluoto
  - Maalis ja kesä 18
  - 1 m, 15 m ja 25 m syvyydet
- Purkuputki
  - Kesä 18
  - 9 metrin syvyys

TULOKSET

Havaittujen aineiden lkm

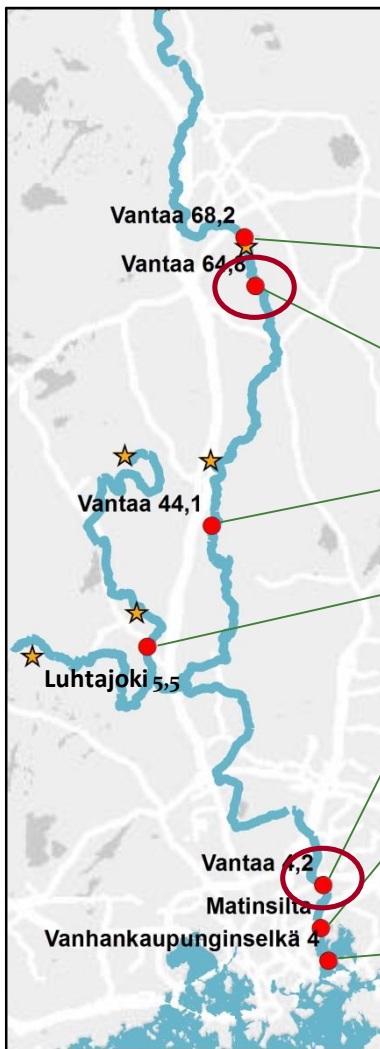
- Jokivesi ja jokisuualue
  - Havaittiin 60/63 aineesta
  - 14 ainetta havaittiin joka näytteessä
- Katajaluoto
  - Havaittiin 42/54 aineesta
  - 10 ainetta havaittiin joka näytteessä
- Purkuputki
  - Havaittiin 35/54 aineesta

TULOKSET

Havaittujen aineiden lkm

- Eniten havaittuja aineita:
  - Vantaa 64,8 (32-47 kpl)
- Vähiten havaittuja aineita:
  - Vantaa 4,2 (26-31 kpl)
- Keskimäärin näytteessä 36 ainetta

Paikka	Havaitut/Analysoidut		
	Talvi 2017-18	Heinäkuu 2018	Marraskuu 2018
Vantaa 68,2	30/54	45/58	38/58
Vantaa 64,8	32/54	47/58	39/58
Vantaa 44,1	29/54	48/58	39/58
Luhtajoki 5,5			37/58
Vantaa 4,2	26/54	31/58	34/58
Matinsilta	37/54 (maaliskuu)	28/54	33/58
Vanhankaupunginselkä 4	36/54 (maaliskuu)	35/54	

KAIKISSA NÄYTTEISSÄ HAVAITUT AINEET

VANTAANJOKI

KÄYTTÖTARKOITUS	AINE
Epilepsia	Karbamatsepiini
Antihistamiini	Setiritsiini
	Feksofenadiini
Antibiootti	Klaritromysiini
	Trimetopriimi
Verenpaine	Valsartaani
	Eprosartaani
Beetasalpaaja	Metoprololi
Anti-inflammatorinen	Mesalatsiini
	Diklofenaakki
Psygyke	Venlafaksiini
	Sitaloprami
Kipu	Tramadoli
Diabetes	Metformiini

KATAJALUOTO

KÄYTTÖTARKOITUS	AINE
Epilepsia	Karbamatsepiini
Antihistamiini	Setiritsiini
Beetasalpaaja	Nebivololi
Psygyke	Oksatsepaami
	Sitaloprami
	Venlafaksiini
Kipu	Tramadoli
	Kodeiini
Sienitaudit	Flukonatsoli
Piriste	Kofeiini

SUURIMPINA PITOISUUKSINA HAVAITUT AINEET

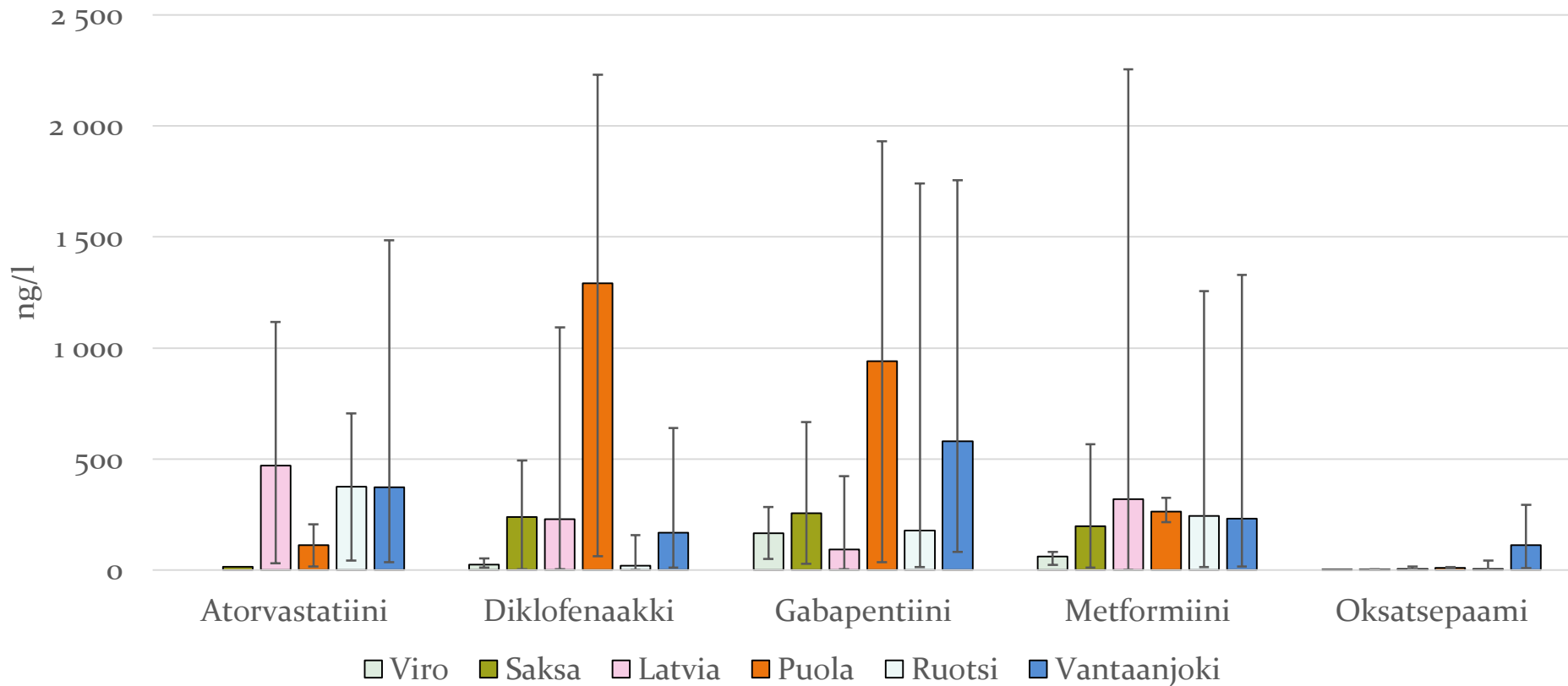
VANTAANJOKI

Lääkeaine	Käyttötarkoitus	Keskipitoisuus ja vaihteluväli (ng/l)*	Havaittu näytteistä
Gabapentiini	Epilepsia	580 (82-1 800)	11/14
Atorvastatiini	Kolesteroli	370 (35-1 500)	10/14
Metformiini	Diabetes	230 (16-1 300)	18/18
Diklofenaakki	Anti-inflammatorinen	170 (11-640)	18/18
Oksatsepaami	Mieliala	110 (9,4-290)	14/18

* Mukana vain määrittämissä ylittäneet pitoisuudet

SUURIMPINA PITOISUUKSINA HAVAITUT AINEET

Havaittujen pitoisuuksien keskiarvo ja vaihteluväli sisävesissä

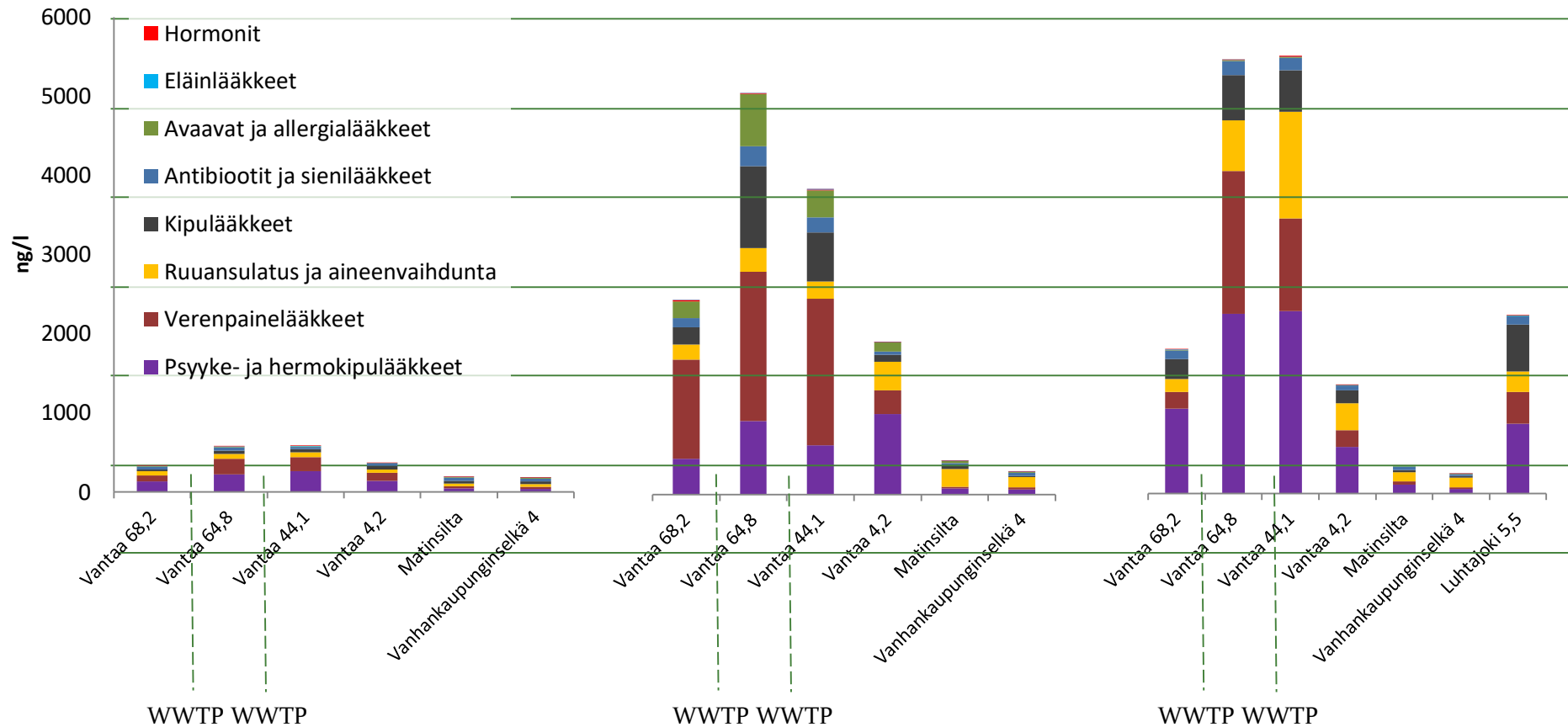

Summapitoisuuksien vaihtelu Vantaanjoessa

Talvi 2017-18

Kesäkuu 2018

Marraskuu 2018

SUURIMPINA PITOISUUKSINA HAVAITUT AINEET

PURKUPUTKI (1 näyte)

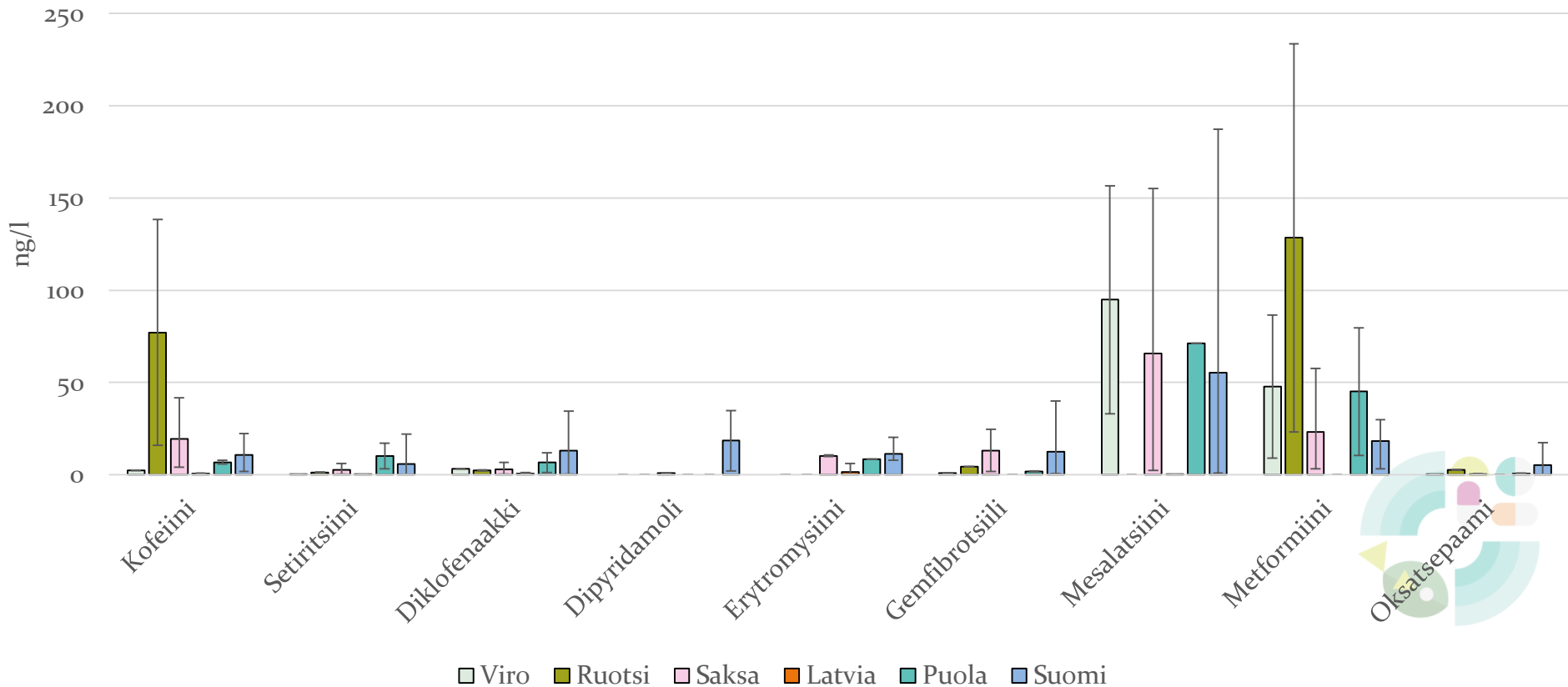
Lääkeaine	Käyttötarkoitus	Pitoisuus (ng/l)
Diklofenaakki	Anti-inflammatorinen	35
Dipyridamole	Verenkierto	35
Metformiini	Diabetes	16
Setiritsiini	Antihistamiini	13
Oksatsepaami	Mieliala	8

KATAJALUOTO

Lääkeaine	Käyttötarkoitus	Keskipitoisuus ja vaihteluväli (ng/l)*	Havaittu näytteistä
Gemfibrotsiili	Veren lipiditaso	40	1/6
Mesalatsiini	Anti-inflammatorinen	30 (0,82-57)	3/6
Erytromysiini	Antibiootti	14 (7,8-20)	2/6
Metformiini	Diabetes	11 (3,4-18)	3/6
Kofeiini	Piriste	8,6 (1,8-21)	6/6

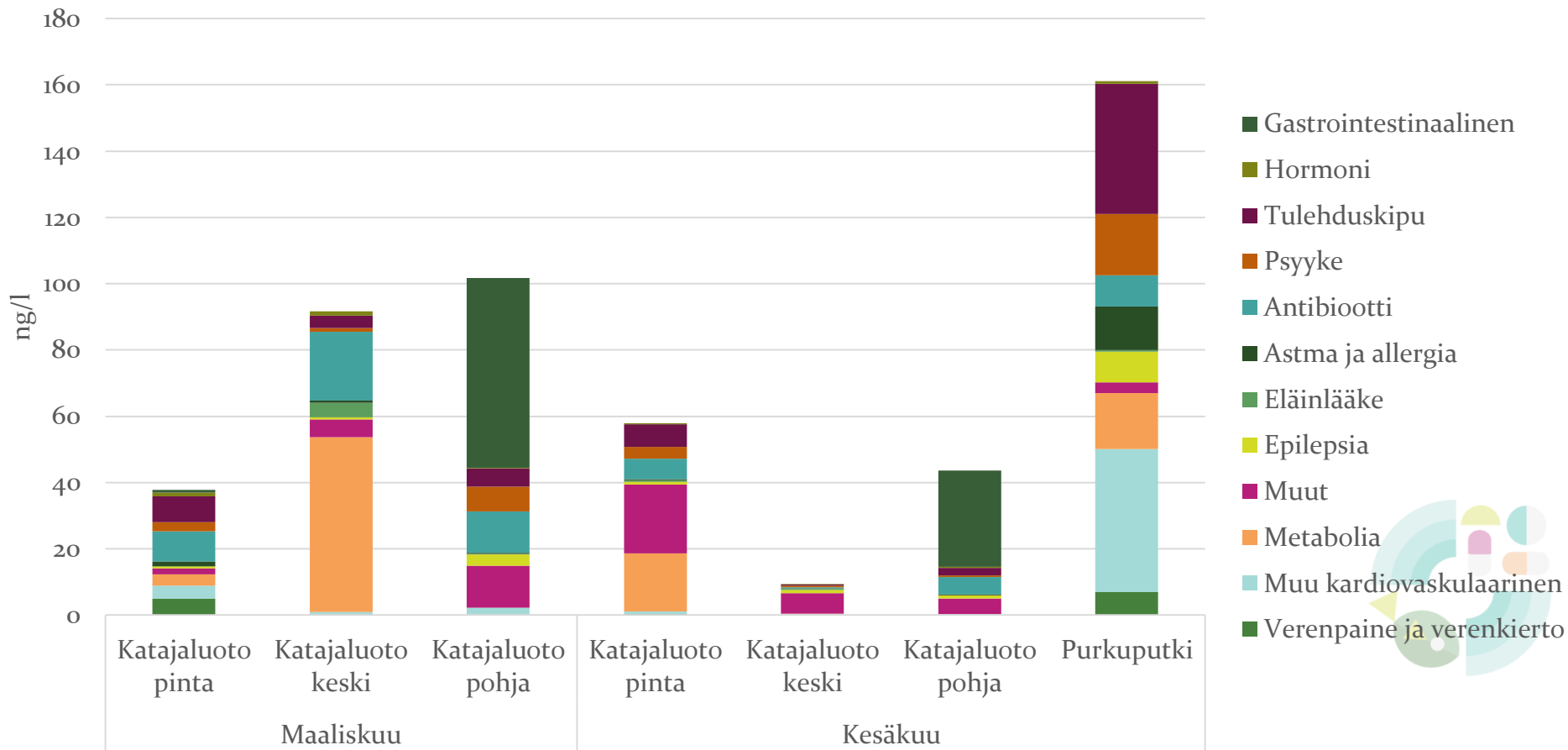
SUURIMPINA PITOISUUKSINA HAVAITUT AINEET

Havaittujen pitoisuuksien keskiarvo ja vaihteluväli rannikkovesissä

SUMMAPITOISUUDET KATAJALUODOLLA

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Eniten yhdisteitä ja suurimmat pitoisuudet havaittiin puhdistamojen läheltä
- Päästölähteiden läheisyyden ohella lääkeaineiden pitoisuuksiin pintavesissä vaikuttaa:
  - Virtaamaolosuhteet
  - Käytön vuodenaikaisvaihtelu
  - Aineiden hajoamiseen vaikuttavat olosuhteet

Partners

